

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

Bildungsketten

KAUSA Savjetnik za roditelje: Strukovno obrazovanje u Njemačkoj

Roditelji doseljenici pružaju podršku svojoj djeci pri ulasku u profesionalni život

BOSANSKI | HRVATSKI | SRPSKI – BOSNISCH | KROATISCH | SERBISCH

Sadržaj

Predgovor	2
„Uvjerenam sam u prednosti dvojnog sistema obrazovanja.“	4
Pregled dvojnog sistema obrazovanja	5
Uspješan start u strukovno obrazovanje	6
Radna praksa često može biti vrlo korisna.....	7
Put do posla iz snova.....	8
Agencija za rad – kompetentan savjetnik.....	10
Komore – važna mjesta za informiranje o strukovnom obrazovanju.....	11
Zaobilaznim putem ka happy endu.....	12
Podrška tokom obrazovanja	14
Porijeklo kao šansa: Iskoristiti prednosti dvojezičnosti	16
Netipičan odabir zanimanja	18
Brojni putevi stoje otvoreni	22
Upis studija nakon strukovnog obrazovanja.....	23
Ostala savjetovališta	24
Impressum	25

Predgovor

Što želite za svoju djecu po završetku škole? Kakve sve brojne mogućnosti postoje po završetku škole općeg obrazovanja nisu uvijek svima poznate. Dobro obrazovanje pruža siguran temelj za uspješan poslovni život. Koji put bi trebala započeti vaša deca po završetku škole? Što ima više smisla, dobiti veći stupanj obrazovanja ili direktno tražiti neko mjesto za strukovno obrazovanje. Možda je studij na nekom univerzitetu baš prava stvar? Mlade žene i muškarci često znaju baš u to vrijeme tražiti savjet svojih roditelja, kako bi mogli donijeti tu važnu odluku za budućnost.

Ova brošura predstavlja vama, doseljenicima u Njemačku, mogućnosti obrazovanja u našoj zemlji. Tu je objašnjeno kako funkcionira sustav obrazovanja i na koji način vi možete pomoći svom djetetu pri izboru struke. Osim toga možete naći informacije o tome gdje roditelji mogu dobiti savjet i podršku da sami mogu svom djetetu dati bolji savjet. Izvještaji o iskustavima obitelji iz raznih zemalja dotični govore o tome kako su oni pratili svoje dijete u fazi prelaska iz škole u zanimanje.

Kamen temeljac uspješne poslovne budućnosti u Njemačkoj može biti primjerice i majstorska diploma ili studij. Ima puno puteva što vode do cilja. Za sve one koji se već nalaze u poslovnom životu stručno usavršavanje pruža mogućnost napredovanja.

Kad vi kao roditelji prikupite informacije o temi obrazovanja, onda sami možete pomoći svom djetetu da pronađe svoj put. Budite savjetnik i koristite razne ponude podrške kod svladavanja ovog zadatka.

Želja nam je da vas čitanje ove brošure veseli, a vašoj djeci želimo puno uspjeha u poslovnoj budućnosti!

Vaše Savezno ministarstvo za obrazovanje i istraživački rad

” Od najveće je prednosti čvrsta veza s praksom.

Fouziye Maarouf, vlasnica reklamne agencije, zna o čemu govori.

Fouziye Maarouf provodi praktično osposobljavanje komercijalista u svojoj reklamnoj agenciji.

„Uvjerena sam u prednosti dvojnog sistema obrazovanja.“

„Moje je iskustvo da mladi ljudi trebaju uzore i podršku. Stoga roditelji igraju i po pitanju obrazovanja veliku ulogu te bi trebali što ranije moguće biti podrška svojoj djeci, a ne tek kratko prije polaganja završnog ispita. To je najvažnije. Dosljedno moraju ostati aktivni i uvijek iznova nuditi svoju pomoć. Tako je to bilo s mojim roditeljima i ja sam im zahvalna na tome što su mi objasnili koliko su važne dobre ocjene i strukovno obrazovanje.“

Uvjerena sam u prednosti dvojnog sistema obrazovanja. Ono učenicima nudi jedinstvenu mogućnost povezivanja praktičnih i teoretskih znanja, dok je od najveće prednosti čvrsta veza s praksom. Učenici su tokom cijele godine integrirani u poslovanje poduzeća koje provodi praktično osposobljavanje i stječu tako temeljit uvid u oblikovanje svakog pojedinog poslovnog procesa. Osim toga, nakon praktičnog osposobljavanja učenicima se nudi mogućnost da budu preuzeti od poduzeća u kojem su obavljali stručnu praksu i tako dobiju stalno radno mjesto.“

Prednosti koje dvojni sistem obrazovanja nudi mladim ljudima

- veliki izbor profesionalnih mogućnosti
- zarađivanje novca već tokom strukovnog obrazovanja
- priznato zanimanje
- dobre šanse na tržištu rada

Pregled dvojnog sistema obrazovanja

Ovdje ćete za početak pronaći nekoliko ključnih pojmova i važnih uputa na temu dvojnog sistema obrazovanja:

Ugovor o obrazovanju

Ugovor o obrazovanju regulira prava i obaveze učenika i poduzeća te mora biti potpisan od obje strane. Ugovor, između ostalog, određuje visinu novčane naknade, trajanje obrazovanja i ispite koji se moraju polagati.

Ispiti

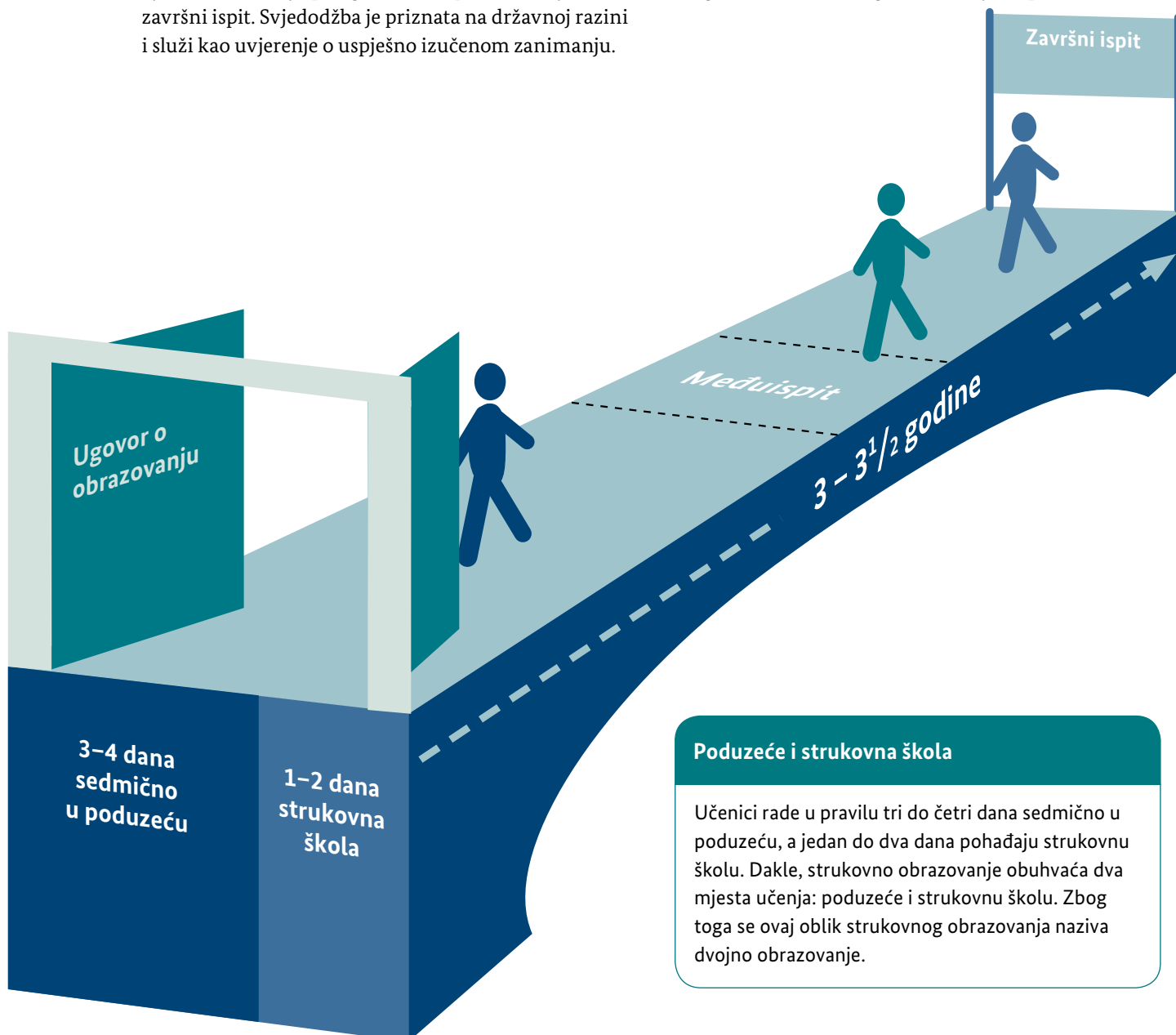
Tokom strukovnog obrazovanja učenici moraju polagati dva ispita. Polovicom strukovnog obrazovanja učenici moraju polagati međuispit, a na kraju završni ispit. Svjedodžba je priznata na državnoj razini i služi kao uvjerenje o uspješno izučenom zanimanju.

Trajanje strukovnog obrazovanja

U pravilu dvojno strukovno obrazovanje traje tri do tri i pol godine. Strukovno obrazovanje može biti skraćeno ukoliko učenici posjeduju stručno-praktična i školska predznanja ili pokazuju nadprosječne rezultate tokom strukovnog obrazovanja.

Strukovno obrazovanje s dijelom radnog vremena

Fleksibilno oblikovanje trajanja strukovnog obrazovanja pruža, primjerice, mladim majkama i očevima mogućnost strukovnog obrazovanja uz porodicu.

Poduzeće i strukovna škola

Učenici rade u pravilu tri do četiri dana sedmično u poduzeću, a jedan do dva dana pohađaju strukovnu školu. Dakle, strukovno obrazovanje obuhvaća dva mjesta učenja: poduzeće i strukovnu školu. Zbog toga se ovaj oblik strukovnog obrazovanja naziva dvojno obrazovanje.

Uspješan start u strukovno obrazovanje

Koje zanimanje je ono pravo za moju kćer ili mog sina? To je veoma zanimljivo i važno pitanje o kojem biste Vi kao roditelji trebali razgovarati s Vašim djetetom već od sedmog razreda škole.

Na izboru postoji više od 300 dvojnih strukovnih zanimanja. Pored toga postoji i veliki broj mogućnosti školskog strukovnog obrazovanja. Razmislite zajedno: gdje se nalaze prednosti i interesi Vašeg djeteta? Koje talente posjeduje Vaša kćer ili Vaš sin? Možda je Vaše dijete zanatski nadareno ili se možda rado brine o dobrobiti drugih. Odgovori će dati prve indikacije na kojem biste području ili profesionalnom polju trebali zajedno s Vašim djetetom tražiti odgovarajuće zanimanje.

U potrazi za odgovarajućim zanimanjem i mjestom obrazovanja stoji Vam na raspolaganju veliki broj mogućnosti informiranja i savjetovanja. Najvažnija mjesta i izvori za informiranje pronaći ćete u ovom poglavlju. Kako različiti mogu biti putevi do uspjeha, ilustriraju primjeri Ioannisa Papathanasioua i Valeriye Rengevych.

Što je radna praksa?

Radna praksa tokom škole traje uglavnom dvije do tri nedjelje. Učenice i učenici posjećuju poduzeća i stječu uvid u radnu svakodnevnicu te поблиže upoznaju neku branšu ili određeno zanimanje. U većini škola praksa je na nastavnom planu od osmog razreda.

Kako možete pružiti podršku svom djetetu pri odabiru zvanja?

- Ne ispuštajte iz vida školske ocjene – što je bolja svjedodžba, to su veće šanse za pronalaženje dobrog poduzeća za obrazovanje.
- Posjećujte primanja i roditeljske sastanke. Tu ćete dobiti informacije o odabiru zanimanja.
- Razgovarajte o mogućnostima i šansama za oba vrljanje prakse kako biste pomogli Vašem djetetu pri pronalaženju odgovarajućeg zanimanja.
- Pratite Vaše dijete na informativne skupove, kao na primjer na sajmove strukovnog obrazovanja.

Radna praksa često može biti vrlo korisna

Durmis Özen Palma je učitelj i koordinator za profesionalno usmjeravanje u jednoj od hamburških škola. U razgovoru objašnjava kako je radna praksa važna te koju ulogu igraju roditelji pri odabiru zanimanja.

Vi savjetujete učenice i učenike na temu profesionalno usmjeravanje? Kakva ste iskustva imali pri tome?

Moje je iskustvo da učenici često točno ne znaju što žele biti. Sveukupno je u ponudi oko 330 dvojnih strukovnih zanimanja, ali mnogi učenici poznaju samo nekolicinu njih, premda se može dosta toga učiniti da bi se upoznala veće raznolikosti zanimanja.

Igra li pritom radna praksa važnu ulogu?

Da, zbog toga, primjerice, naša škola pridaje veliku važnost tome da učenice i učenici obave što veći broj radnih praksa. To je dobra mogućnost za stjecanje uvida u zanimanja koja ih interesiraju. Mladi su ljudi pritom relativno slobodni u odabiru te se još ne moraju konačno odlučiti. Neki od njih ustanove na kraju prakse da određeno zanimanje ipak nije za njih, ali to također spada u profesionalno usmjeravanje. Osim toga, radna praksa u mnogim slučajevima otvara vrata u poduzeće, eventualno s izgledom za buduće mjesto stručne prakse.

Kako roditelji mogu pružiti svojoj djeci podršku?

Najvažnije je prije svega da djeca vide kako roditelji pokazuju zanimanje za njih. Roditelji mogu, na primjer, od svoje kćeri ili svog sina zahtijevati da se informira ili da se brine o mjestu radne prakse prema motu: „Jesi li već ...?“ Roditelji mogu, primjerice, usmjeriti pažnju na različita profesionalna polja zastupljena u krugu porodice ili poznanika.

Što očekuje škola od roditelja po pitanju profesionalnog usmjeravanja?

Mi trebamo podršku roditelja jer škola ne može sve sama.

Kako će moje dijete dobiti mjesto radne prakse?

- Savjetujte se zajednički o tome koje zanimanje i koje poduzeće dolazi u obzir po pitanju radne prakse.
- Tražite direktan razgovor s razrednicom ili razrednikom.
- Čitajte zajedno s Vašim djetetom oglase za obrazovna mjesta.
- Raspitajte se u poduzećima u Vašoj sredini.
- Koristite vlastite kontakte: raspitajte se kod rodbine, prijatelja i na poslu da li neko poduzeće nudi mjesto za obavljanje radne prakse.

”Ponekad učenici primijete tokom stručne prakse da određeno zanimanje ipak nije za njih, ali i to također spada u profesionalno usmjeravanje.

Durmis Özen Palma daje savjet učenicima da zavire u što više profesionalnih polja.

” **Kompjuterskim vještinama moram jednako dobro vladati kao i zanatskim umijećem.**

Ioannis Papathanasiou, 21,
izučava za mehatroničara motornih vozila

Ioannis Papathanasiou – Strukovno obrazovanje za mehatroničara motornih vozila u poduzeću Motor Fritsche

Put do posla iz snova

„Školsko je razdoblje bilo teško za mene. Međutim, moji su roditelji uvijek stajali uz mene i motivirali me da ne odustanem od svega. Za to sam im sada zahvalan.

Oduvijek sam htio postati mehatroničar motornih vozila te sam već tokom školskog razdoblja odlazio na radnu praksu u različite radionice. Mjesto stručne prakse u sadašnjem poduzeću dobio sam zahvaljujući preporuci mog učitelja. Ugovor o obrazovanju bio mi je ponuđen još dok sam obavljao radnu praksu tokom škole. Naime, u radionici je jedan od zanatskih pomoćnika primijetio koliko već znam i mogu.

Prvi dani strukovnog obrazovanja bili su novo iskustvo za mene. Svako jutro rano ustati i raditi do popodne – na to sam se morao najprije priviknuti. Lijepo je to što na kraju mjeseca primam novac. Najdraži mi je rad sa šarafima. Ponekad je praksa, naravno, veoma naporna, kao na primjer kad ima puno posla. Što se tiče budućnosti, imam planove: kasnije rado želim postati majstor za motorna vozila.”

Magdalini Tsika, Ioannisova majka

„Ioannis je imao jako puno problema u školi. On je legasteničar i morao je pohađati privatnu i dopunsku nastavu. Njegov je san oduvijek bio postati mehatroničar motornih vozila. Zbog toga sam ja obilazila radionice dok bi on bio u školi. Nakon toga smo pisali molbe, a on bi se predstavljao u radionicama.“

Sveukupno gledajući, nije bilo jednostavno. Morala sam pokucati na mnoga vrata kako bih doznala koji oblici potpore postoje i kako mu ja mogu pomoći. Za mene je bilo jasno: isprobat ćemo sve mogućnosti kako bi on mogao doći do svog posla iz snova. Primijetila sam jednu stvar: kad se roditelji brinu i interesiraju, onda će i pronaći odgovarajuću potporu za svoju djecu koja su u potrazi za dobrim mjestom obrazovanja.“

Uvodno kvalificiranje – poseban oblik radne prakse

Mladi ljudi koji još nisu pronašli obrazovno mjesto, a ispunili su obavezu općeobrazovnog školovanja mogu sudjelovati u uvodnom kvalificiranju. Takvu radnu praksu u poduzećima u trajanju od šest do dvanaest mjeseci nudi Agencija za rad. Mlada osoba sklapa ugovor o praksi s poduzećem i za svoj rad prima mjesečnu novčanu naknadu. Na kraju praktikant dobiva od poduzeća svjedodžbu, a od komore certifikat o stečenim kvalifikacijama. Detaljnije informacije možete dobiti u obližnjoj Agenciji za rad. Nju ćete pronaći pod linkom arbeitsagentur.de.

” Htjela sam mu omogućiti da pronađe posao u željenom zvanju.

Magdalini Tsika raduje se što je njen sin uspomoć najbližih pronašao svoj put.

Agencija za rad – sagovornik od pomoći kod izbora zanimanja

Agencija za rad pruža podršku pri odabiru zanimanja, informira o mogućnostima strukovnog obrazovanja i besplatno pomaže u potrazi za obrazovnim mjestom.

Profesionalno savjetovanje

Zajednički razgovor Vas i Vašeg djeteta sa savjetnikom Agencije za rad pomaže pri profesionalnom usmjeravanju i potrazi za obrazovnim mjestom. Termin možete dogovoriti telefonski. Na internet stranici arbeitsagentur.de možete pronaći agenciju blizu vas.

Posjeta BIZ-u

Centre za profesionalno informiranje – poznate pod svojom njemačkom skraćenicom BIZ – možete posjetiti bez najave. Tamo Vam se nude informacije na temu raznih zanimanja i obrazovnih puteva. Pronaći ćete i dvojezični informativni materijal koji može pomoći pri orijentaciji.

Informacije na mreži

- Na stranicama berufenet.de i berufe.tv možete se iscrpno informirati o pojedinim profilima zanimanja.
- planet-beruf.de nudi mogućnost utvrđivanja jakih strana i profesionalnih interesa. Osim toga, na toj se stranici nalaze i specijalne informacije za roditelje kao npr. brošure i newsletteri.
- Na stranici jobboerse.arbeitsagentur.de nudi se veliki broj mjesta radne i stručne prakse.
- Mjesta za školsko strukovno obrazovanje možete pronaći na stranici arbeitsagentur.de/kursnet.

Komore – važna mjesta za informiranje o strukovnom obrazovanju

Komore zastupaju poduzeća određenih profesionalnih orijentacija na regionalnoj razini te su nadležne za mnoga pitanja u strukovnom obrazovanju. One evidentiraju ugovore o stručnoj praksi, savjetuju strukovne instruktore i učenike te provode ispite.

Pored industrijske i trgovinske komore (IHK, vidi ihk.de) i zanatske komore (HWK, vidi zdh.de/ueber-uns/organisationen-des-handwerks/handwerkskammern/) postoje još na primjer poljoprivredne, advokatske i liječničke komore.

Mnoge komore na svojim internetskim stranicama nude burzu praktičnog strukovnog osposobljavanja. Tu mladi ljudi mogu tražiti aktualne ponude mjesta za obavljanje stručne prakse i dobivaju savjete u vezi s odabirom zanimanja. Često se objavljuju i datumi regionalnih sajmovi strukovnog obrazovanja na kojima se predstavljaju poduzeća zajedno sa svojim mogućnostima praktičnog osposobljavanja.

Industrijske i trgovinske komore nude zajedničku burzu mjesta za obavljanje stručne prakse:

ihk-lehrstellenboerse.de.

Pregled zanimanja u zanatstvu možete pronaći na stranici handwerk.de.

Moje sadašnje zanimanje ranije nisam uopće poznavala.

Valeriya Rengevych pronašla je odgovarajuće strukovno zanimanje.

Valeriya Rengevych – Obrazovanje u firmi „Lieken Brot- und Backwaren“ u Lüdersdorfu za stručnu saradnicu u prehrambenoj tehnologiji

Zaobilaznim putem ka happy endu

Zahvaljujući savjetima okružne zanatske komore, organizacije koja pripada Zanatskoj komori, Valeriya Rengevych uspjela je pronaći mjesto za obavljanje stručne prakse. Aktivna podrška njene majke bila je Valeriji pritom veliki oslonac.

„Najprije sam htjela postati kemijska laborantica te sam pokušala pronaći mjesto stručne prakse na ovom području, što mi nažalost nije uspjelo. Nakon toga sam otišla na savjetovanje u Okružnu zanatsku komoru u Schwerinu. Tamo sam se pojavila s veoma malom dozom samopouzdanja budući da sam dobivala jednu odbijenicu za drugom. Mislila sam da je razlog možda to što mi Njemački nije materinji jezik i htjela sam biti sigurna da su aplikacije u jezičnom smislu u redu. Stoga sam željela da ih se još jednom pregleda.

Okružna zanatska komora mi je savjetovala da se informiram o području prehrambene tehnologije. Taj profesionalni profil ranije nisam uopće poznavala. Nakon toga sam se o tom zanimanju raspitala još i u Centru za profesionalno informiranje. Kada sam

vidjela da ono ima veze s kemijom i da laboratorijski rad spada u područje rada, odlučila sam se poslati molbu u firmu „Lieken Brot- und Backwaren“. Kada je to prošlo uspješno, bila sam presretna

Moja majka mi je cijelo vrijeme prije i za vrijeme strukovnog obrazovanja pružala podršku i puno mi pomagala. Na primjer, zimi me je četiri nedjelje stalno vozila na posao jer svojom bicikom nisam mogla voziti po snijegu. Ili, kad bih imala loš dan, bila je za mene tu i mogla sam joj istresti cijelu dušu.“

Natalya Wilm, Valeriyina majka

„Pokušala sam što sam bolje mogla pomoći Valeriji tokom potrage za obrazovnim mjestom. Praktički sam bila posvuda s njom. Više puta sam išla s njom na sajam strukovnog obrazovanja. kući smo također razgovarale o tome koje branše za nju dolaze u pitanje. Neko je vrijeme doista bilo teško jer je primala puno odbijenica. Bila je frustrirana i pitala me je što da učini. Dijelila sam njen strah i bila zabrinuta za njenu budućnosti. Nisam htjela da bude nezaposlena.

Onda sam i ja s njom otišla u Okružnu zanatsku komoru i bila tako sretna da smo joj pronašle osobnu savjetnicu – tu sam znala da će iz mog djeteta postati nešto. Kad je nakon toga dobila obrazovno mjesto kod firme Lieken, slavila sam zajedno s njom i skakala do plafona od radosti.

Smatram doista dobrim to što se mladima u Njemačkoj nude mnogobrojne mogućnosti savjetovanja. Pomaže im se i traže se rješenja. To je drukčije nego u mnogim drugim zemljama. Ovdje postoji mnogo mogućnosti za mlade ljude – samo se mora preuzeti inicijativa.“

”

**Bila sam sretna da se
Valeriji pomoglo.**

Natalya Wilm bila je važan oslonac
svojoj kćerki Valeriji.

” Htio sam završiti obrazovanje pod svaku cijenu.

Muhamad Haj Hasan je potražio pomoć kod Inicijative VerA.

Muhamad Haj Hasan je završio svoje obrazovanje za ekonomistu turisticke u jednoj putničkoj agenciji.

Podrška tokom obrazovanja

Postoje različita mjesta za pružanje podrške učenicima. Tamo se učenicima pomaže da uspješno završe obrazovanje. Naš primjer izvještava o Muhamadu Haj Hasanu. Njemu je obrazovanje bilo veoma teško zbog njemačkog jezika, posebno zbog stručnog jezika. A pošto je on u svakom slučaju htio postati ekonomista za turizam, dobio je podršku kod Inicijative VerA. Tako mu je uspjelo postići svoj cilj i raditi u željenom zanimanju.

„U Siriji sam studirao menadžment turizma. Kad sam 2015. godine došao u Njemačku zbog toga sam htio izučiti za ekonomistu turizma. 2018. godine sam našao obrazovno mjesto u jednoj putničkoj agenciji u Arnsbergu. Znao sam da neće biti jednostavno. Njemački jezik je težak, posebno u strukovnoj školi. Ali sam pod svaku cijenu htio to završiti i tražio sam pomoć.

Preko Inicijative VerA sam upoznao svoju mentoricu Barbaru Hochstein-Jung. Mi smo se redovito sastajali i razgovarali o mojim pitanjima. Sa njom mi je uspjelo puno toga bolje razumjeti. Isto sam naučio puno toga o njemačkoj kulturi, a ja sam njoj pričao o Siriji. Uspješno sam završio obrazovanje. I danas radim i dalje u poduzeću gdje sam se obrazovao.“

Barbara Hochstein-Jung, pratilja kod obrazovanja kod Inicijative VerA

„Ja sam izučila za industrijskog ekonomistu i imam dugogodišnje iskustvo u tom zanimanju. Prije par godina mi je palo na pamet da bi mladi ljudi mogli imati koristi od mog znanja. Zato sam se 2018. godine prijavila za pratnju pri obrazovanju kod SES-a, Senior Expert Service. Od tada volonterski dajem podršku mladim ljudima tokom obrazovanja.

Muhamad Haj Hasan i ja smo već na prvom sastanku imali utisak da kemija odgovara i da možemo dobro razgovarati. Zato smo se odmah uputili u posao. Korak po korak napredovali smo dobro. Na početku smo se bili koncentrirali na stručne stvari; a onda smo razgovarali o različitim kulturama, o Siriji i o Njemačkoj. I za mene je to značilo kulturološko bogaćenje. Sa time uopće nisam računala.

Meni je bio apsolutni hit da je Muhamad Haj Hasan bio tako uspješan u obrazovanju i da ga je obrazovno poduzeće preuzelo. Na to sam stvarno ponosna. To je skoro kao da smo obadvoje položili ispite. Lijepo je da mi i dan danas održavamo kontakt.“

Moguća mjesta za informiranje

- Inicijativa „Sprečavanje prekida strukovnog obrazovanja“ dodjeljuje mladima po potrebi volontera koji im pomaže tokom strukovnog obrazovanja u slučaju individualnih problema i pitanja. Daljnje informacije pronaći ćete na: vera.ses-bonn.de.
- Važne kontakt osobe za sva pitanja vezana uz strukovno obrazovanje jesu savjetnici za strukovno obrazovanje u komorama. Oni pružaju savjete i podršku učenicima i njihovim roditeljima.
- Obrazovanje uz pomoć daje individualnu podršku mladim ljudima prije i u toku obrazovanja. Na primjer putem dopunske nastave kad je učenje u školi teško. Pomoći ima i kod konflikata u poduzeću ili kod ličnih problema, ako dovodi u opasnost samo obrazovanje. Ako vas zanima, pitajte strukovno savjetovanje kod agencije za zapošljavanje ili kod Jobcentra. Daljnje informacije: arbeitsagentur.de

„ Kod pratnje u tandemu mogu se koncentrirati na individualna pitanja.

Barbara Hochstein-Jung,
pratnja u obrazovanju kod Inicijative VerA

Porijeklo kao šansa: Iskoristiti prednosti dvojezičnosti

Mladi ljudi iz doseljeničkih porodica često govore dva jezika i uglavnom potječu iz dvaju kulturnih krugova. Te kompetencije oni mogu koristiti u profesionalnom životu. Tko pored njemačkog sigurno vlada još nekim jezicima, trebao bi to navesti u svojoj molbi i razgovorima za posao. Mnoga poduzeća cijene višejezičnost i interkulturalnu kompetenciju jer su oni ključ za pristup novim krugovima klijenata.

Havva Tiryaki mlada je djevojka koja je u potrazi za mjestom strukovnog obrazovanja iskoristila svoje turske korijene kao prednost. Obrazovno mjesto dobila je u turskoj banci jer usmeno i pismeno vlada njemačkim i turskim jezikom. Na to su njeni roditelji veoma ponosni.

„**Jezik sam doista u međuvremenu i usavršila. To i jest moj cilj – uvijek nadograđivati svoje znanje.**

Havva Tiryaki, 22, izučava za zanimanje ekonomistice bankarskog usmjerenja

„Dok sam išla u realnu školu, nisam posebno maštala ni o jednom zvanju. Zahvaljujući radnoj praksi tokom općeobrazovnog školovanja postalo mi je međutim jasno – mora biti nešto gdje ću biti jako puno u kontaktu s ljudima. U potrazi za mjestom stručne prakse poslala sam molbu različitim poduzećima. Uvijek sam navodila da sam odrasla dvojezično, makar to nije bio jedan od zahtjeva.

Jednog sam dana pronašla na internetu oglas Ziraat banke u Stuttgartu koja je tražila učenike. To je bila moja šansa! Sada učim za ekonomisticu bankarskog usmjerenja te istovremeno mogu primjenjivati i poboljšavati svoje znanje turskog jezika kojeg sam u međuvremenu doista i usavršila. To i jest moj cilj – učiti dalje. U našoj porodici bilo je oduvijek jasno da ćemo brat i ja upisati strukovno obrazovanje jednako kao i moj otac koji je u Njemačkoj izučio za industrijskog mehaničara. Naši roditelji kažu: Tako ćete imati nešto vrijedno u rukama.“

Savezna uprava kao poslodavac

Državna služba Savezne uprave namjerava zaposliti veći broj doseljenica i doseljenika. Na internetskoj stranici wir-sind-bund.de mladi ljudi i roditelji svih nacionalnosti mogu pronaći informacije o različitim mogućnostima strukovnog obrazovanja.

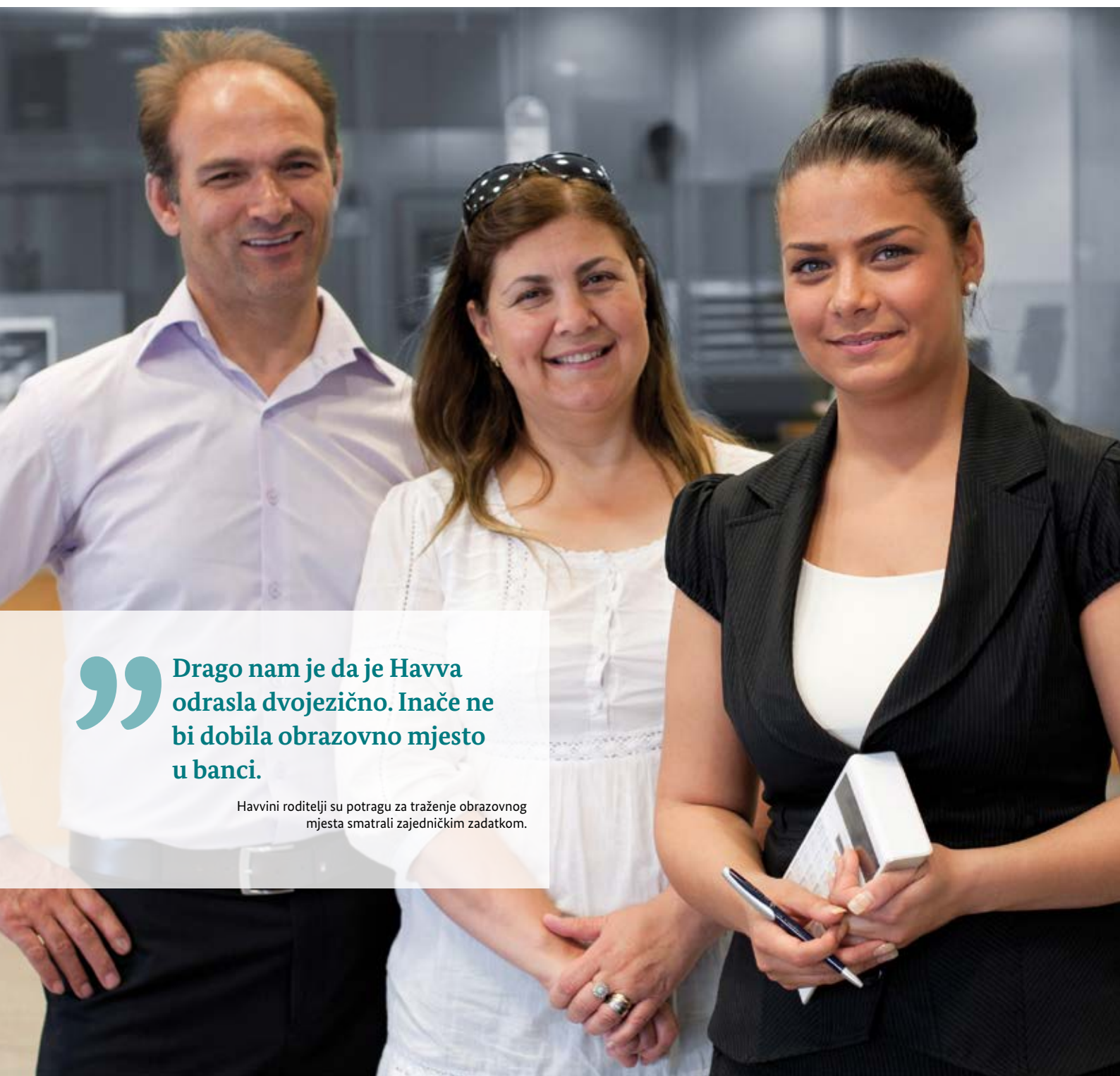
Havva Tiryaki – Obrazovanje u Ziraat banci u Stuttgartu za zanimanje ekonomistice bankarskog usmjerenja

Veysel i Nezihat Tiryaki, Havvini roditelji

„Mi smo Havvi od samog početka savjetovali da upiše jedno od strukovnih zanimanja. Njena potraga za obrazovnim mjestom bila je u to doba naš zajednički zadatak. Raspitali smo se u krugu prijatelja i razmjenjivali savjete. Dijelom smo joj i mi predlagali kamo da pošalje svoju molbu, ali to su bile samo preporuke – odluku je morala donijeti sama.

Obrazovno mjesto u turskoj banci je savršeno za nju. Uči ophoditi se s turskim klijentima koji dijelom dolaze sa sasvim različitim problemima i pitanjima,

nego njemački klijenti. Ako se nakon strukovnog obrazovanja ili kasnije odluči poslati molbu drugim bankama, to će biti sigurno od prednosti za nju.“

” **Drago nam je da je Havva odrasla dvojezično. Inače ne bi dobila obrazovno mjesto u banci.**

Havvini roditelji su potragu za traženje obrazovnog mjesta smatrali zajedničkim zadatkom.

Funda Saltürk – Obrazovanje u poduzeću Ford u Kölnu za konstrukcijsku mehaničarku

Netipičan odabir zanimanja

U Njemačkoj postoje mnoga zanimanja koja tradicionalno obavljaju češće žene nego muškarci. Funda Saltürk i Richard Akortsu dvoje su mladih ljudi koji su svoja zanimanja odabrali neovisno o tradiciji. To im je otvorilo nove perspektive te donijelo puno zadovoljstva, osjećaj priznatosti i radosti.

Funda Saltürk već je rano otkrila svoju nadarenost za zanatstvo te sada izučava strukovno zanimanje konstrukcijske mehaničarke. Fundi je bilo važno da je od samog početka imala podršku svoje porodice, iako su prvotno njeni roditelji imali neke dvojbe.

Dar za zanatstvo

„U osmom sam razredu pohađala radnu praksu, i to u odjelu u kojem radi i moj otac. Na tu sam ideju došla kad smo sa školom išli u razgledavanje raznih poduzeća. Tom sam prilikom jako brzo primijetila da mi zanatski rad veoma leži. Moja praksa u Fordu – to su bile tri vrlo zabavne nedjelje: rukovanje napravama, mjerenja, ispitivanja u plavom radnom kombinezonu i sigurnosnim cipelama.

Nakon toga sam htjela znati koja sve zanimanja postoje na tom području i tako sam naletjela na zanimanje koje sada izučavam. Na Danima otvorenih vrata u Fordu još sam jednom pogledala što rade konstrukcijski mehaničari. Jako mi se sviđjelo što sam vidjela. Molba nakon devetog razreda bila je zato sasvim jasna stvar i tako sam tri mjeseca kasnije dobila svoj ugovor. Od početka strukovnog obrazovanja nije bilo jednog dana kada nisam htjela ići raditi. Taj posao jednostavno volim. Svoje strukovno obrazovanje želim završiti i iz tog razloga jer znam da se mnoge djevojke ne usuđuju obavljati ovakva zanimanja. Želim im pokazati da je to moguće. One će moći po meni vidjeti da se to da svladati.“

Muhsin Saltürk, Fundin otac

„U Fordu sam zadužen za postrojenja. Htio sam pokazati Fundi tokom njene prakse da jedan takav posao nije jednostavan. Stoga sam zahtijevao jako puno od nje. Bila je potpuno crna u licu kad bi navečer stigla kući, ali je bila sretna. Njena odluka je na kraju bila čvrsta: htjela je obavezno izučiti zanimanje na tom području. Rekao sam joj: Moraš sama znati, to je tvoja budućnost!

Na osnovu dobrih rezultata mogla je skratiti svoje strukovno obrazovanje za pola godine. Nisam mogao vjerovati da će ona to doista privesti kraju. Mislio sam da će kad tad izgubiti to svoje ushićenje i zaključiti kako to nije posao za jednu ženu. Ali, očigledno je da

sam imao predrasude. To je fantastično kada danas vidim koliko je sretna u svom zanimanju. Čak je i moj 75-godišnji otac blistao. On je – kao i svi mi – jako ponosan na nju.“

”

Fantastično je kad vidim kako je Funda sretna u svom zanimanju.

Muhsin Saltürk je ponosan na svoju kćerku Fundu.

Richard Akortsu – Obrazovanje za pomoćnika njegovatelja starijih osoba u Frankfurtu na Majni

Zanimanje koje usređuje

Richard Akortsu praktično se osposobljava za pomoćnog njegovatelja starijih osoba. Unatoč nekim prigovorima nije se dao nagovoriti da odustane od željenog zanimanja. Pritom je imao podršku svog rođaka Martina.

„Znao sam već tokom općeobrazovnog školovanja da ću raditi na području njege starijih osoba. Jasno mi je da je to neuobičajeno zanimanje za muškarce. Tema njege počela me je zanimati kada sam kod nas kući pomagao starijoj nemoćnoj gospođi. Na početku su doduše svi moji prijatelji bili iznenađeni mojim odabirom zanimanja, ali sada ga poštuju.

Jednostavno me usređuje kad pomažem i kad vidim da je osoba zbrinuta i ima sve što treba. Većina njih se raduje da tu i tamo dođe mladi muškarac. Ovo zanimanje otvara mnoge puteve i mogućnosti. Ja u svakom slučaju želim ostati na području njege.“

” **Znao sam već tokom općeobrazovnog školovanja da ću raditi na području njege starijih osoba.**

Richard Akortsu radi kao pomoćni njegovatelj starijih osoba u Frankfurtu na Majni.

Martin Akortsu, Richardov rođak

„Brinuo sam se o Richardu nakon smrti njegovih roditelja. Odlazio sam na roditeljske sastanke, razgovarao s nastavnicima i informirao se kako se Richard razvija. Kada mi je rekao da želi postati njegovatelj starijih osoba, najprije sam ga pogledao i upitao: je li ti to misliš ozbiljno? Ali, to je ono što on želi raditi i on ide tim svojim putem. Cijelim srcem stoji iza svog zvanja. Imam veliko poštovanje prema onome što on radi i pritom mu rado pružam podršku.”

Girls' Day i Boys' Day

Posebna prilika za otkrivanje spolno netipičnih zanimanja jest Girls' Day za djevojčice i Boys' Day za dečke. Svake godine u četvrtom mjesecu poduzeća diljem zemlje pozivaju učenice i učenike k sebi kako bi im omogućili da upoznaju radni svijet. Više informacija možete dobiti na: girls-day.de i boys-day.de.

” **Imam veliko poštovanje prema onome što Richard radi.**

Martin Akortsu stoji uz svog rođaka Richarda.

Brojni putevi stoje otvoreni

Sa završenim strukovnim obrazovanjem Vaše je dijete postavilo važan temelj za svoj budući profesionalni život. Postoje mnoge mogućnosti napredovanja i različiti putevi građenja karijere, kao npr. stručno usavršavanje, majstorski ispit ili studij.

Stručno usavršavanje

Stručno usavršavanje produbljuje i proširuje postojeće znanje nakon završetka strukovnog obrazovanja. Na raspolaganju stoje različite mogućnosti kvalificiranja: od tehničara preko specijaliziranog komercijalista i majstora pa sve do ekonomiste. S odgovarajućim kvalifikacijama poput majstorske diplome možete se osamostaliti i otvoriti vlastito poduzeće.

Studij

U principu, sa završenim strukovnim obrazovanjem i uspješnim stručnim usavršavanjem moguće je upisati se na visoku stručnu školu ili fakultet i bez mature.

Profesionalno usavršavanje tokom strukovnog obrazovanja

Stručno usavršavanje – već tokom strukovnog obrazovanja: Učenici se mogu već tokom strukovnog obrazovanja stručno usavršavati dodatnim kvalificiranjem. Na primjer, učenici mogu produbiti svoje znanje na području elektronske obrade podataka ili stranih jezika, naknadno polagati strukovnu maturu ili apsolvirati tehničke kurseve. Informacije na tu temu: ausbildung-plus.de.

Dio strukovnog obrazovanja u europskom inozemstvu/inostranstvu: Postoje mogućnosti za apsolviranje jednog dijela strukovnog obrazovanja u europskom inozemstvu/inostranstvu. Takvi se boravci u drugim zemljama, primjerice, djelomično organiziraju i financiraju preko europskih poticajnih programa i financijska potpora. Informacije na tu temu: na-bibb.de.

” Najprije strukovno obrazovanje potom studij – to je bio pravi put za mene.

Zahvaljujući kombinaciji strukovnog obrazovanja i studija, Salvatore Tortorici ima još veće šanse za napredovanje u karijeri.

Salvatore Tortorici – Obrazovanje u poduzeću Deutz AG za zanimanje industrijskog mehaničara te studij strojarstva/mašinstva u Kölnu

Upis studija nakon strukovnog obrazovanja

„Obrazovanje u poduzeću Deutz AG sam započeo kako bih najprije izučio nešto praktičnog. Moji su roditelji u to vrijeme zauvijek otišli u Italiju pa sam trebao redovita primanja. Nimalo se ne kajem što sam se odlučio za strukovno obrazovanje. To je bila sasvim ispravna odluka.

Nakon strukovnog obrazovanja radio sam kao kvalificirani radnik i istovremeno uz posao započeo studij strojarstva/mašinstva u Kölnu. Nažalost, moj godišnji ugovor s poduzećem Deutz AG nije bio produžen. Stoga sam se nakon toga odlučio studirati u punom radnom vremenu. Na fakultetu sam mogao puno toga iskoristiti što sam naučio tokom strukovnog obrazovanja i to je bila moja prednost naspram ostalih studenata.

Sa stečenom bachelor diplomom poslao sam opet molbu Deutzu AG za posao pogonskog inženjera. I doista, jednog su me dana nazvali i informirali da postoji jedno slobodno radno mjesto. Zahvaljujući strukovnom obrazovanju i studiju stekao sam zaista dobro stručno znanje i odlične šanse za karijeru.“

Dualni studij

Dualni studij obuhvaća različite studijske programe. Svi oni povezuju praksu sa znanostima. Jedna od varijanti dualnih studijskih programa kombinira studij vremenski i sadržajno s dvojnim strukovnim obrazovanjem. Na stranici [ausbildungplus.de](https://www.ausbildungplus.de) pronaći ćete bazu podataka o dualnim studijskim programima.

Ostala savjetovališta

U svakoj regiji postoje različita savjetovališta, gdje mladi ljudi mogu dobiti pomoć kod traženja obrazovnog mjesta. Ovdje su navedene neke od najvažnijih internetskih stranica na kojima možete pronaći savjetnike u Vašem mjestu stanovanja.

Mentori

Mentori volonteri savjetuju mlade ljude na osnovu svojih životnih i profesionalnih iskustava. O ovoj se ponudi detaljnije možete informirati na internetskoj stranici aktion-zusammen-wachsen.de.

Službe za mlade doseljenike

Mnogi gradovi imaju službe za mlade doseljenike koje pružaju podršku na temu strukovno obrazovanje i zapošljavanje. Podatke o lokacijama možete pronaći na internetskom portalu jmd-portal.de.

JACATI OMLADINU U SMJEŠTAJU

Inicijativa JACATI OMLADINU daje podršku zakinutim mladim ljudima i mladim useljenicima sa posebnom potrebom za integracijom da prebrode prepreke na putu školske, poslovne i socijalne integracije. Na internet stranici jugend-staerken.de možete pronaći savjetovališta u vašoj blizini.

Doseljeničke organizacije

U Njemačkoj postoje veliki broj raznih organizacija osnovanih od doseljenika. Neke od njih pružaju podršku pri integraciji u profesionalni život te savjetuju mlade ljude na prijelazu u strukovno obrazovanje. Raspitajte se u krugu prijatelja da li u Vašoj regiji postoji organizacija koja nudi takvo savjetovanje.

KAUSA

U mnogo saveznih zemalja postoje KAUSA – zemaljske službe i drugi KAUSA-projekti. Oni daju informacije i kompletno savjetuju ljude koji rade samostalno, omladinu i roditelje sa izbjegličkom i migracijskom pozadinom u vezi tematike dvojnog obrazovanja. Osim toga oni dalje posreduju one koji traže savjet, npr. na ponude komora i agencija za zapošljavanje. Kontakt osobe u vašoj blizini možete naći preko: bildungsketten.de/kausa.

Pregled informacija o strukovnom obrazovanju

Kako mogu naći odgovarajuće obrazovanje? Berufenavi.de nudi orijentaciju mladim ljudima. Taj online portal pomaže kod nalaženja željenog zanimanja i upućuje na put do obrazovnih mjesta u blizini.

Informacije i linkove u vezi obrazovanja i izbora zanimanja nude web stranice bibb.de (pod temom zanimanja) kao i bildungsketten.de.

Impressum

Herausgeber

Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF)
Referat Innovationen in der beruflichen Bildung
53170 Bonn

Bestellungen

schriftlich an
Publikationsversand der Bundesregierung
Postfach 48 10 09
18132 Rostock
E-Mail: publikationen@bundesregierung.de
Internet: bmbf.de
oder per
Tel.: 030 18 272 272 1
Fax: 030 18 10 272 272 1

Stand

August 2022 (aktualisierter Nachdruck Juli 2023)

Konzept und Bearbeitung

Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)
Arbeitsbereich 4.5 „Berufsorientierung, Bildungsketten“
Servicestelle Bildungsketten: Brigitte Luckhardt
(verantwortlich), Carolin Jochum
Robert-Schuman-Platz 3
53175 Bonn
E-Mail: info@bildungsketten.de
bildungsketten.de

Text und Redaktion

Dr. Sonja Baron, Gerburg Benneker,
Meike Julia Dahmen (verantw.), Katja Dammann,
Nina Giaramita (Autorin), Özgür Nalçacıoğlu

Übersetzung

Vedrana Budimir

Gestaltung

familie redlich AG Agentur für Marken und Kommunikation,
Berlin
KOMPAKTMEDIEN Agentur für Kommunikation GmbH,
Berlin

Druck

BMBF

Bildnachweise

CanStock (S. 6, 10, 11); Jörg Müller Fotografie, Hamburg
(Titel, S. 3, 4, 7, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24);
Senior Experten Service (SES) (S. 14, 15)

Der Elternratgeber wurde im Rahmen von JOBSTARTER erstellt, einem Förderprogramm aus Mitteln des Bundesministeriums für Bildung und Forschung und des Europäischen Sozialfonds der Europäischen Union. Durchgeführt wird das Programm vom Bundesinstitut für Berufsbildung.

Der Elternratgeber ist in weiteren Sprachen erhältlich und kann kostenlos unter bmbf.de bezogen werden.

Diese Publikation wird als Fachinformation des Bundesministeriums für Bildung und Forschung kostenlos herausgegeben. Sie ist nicht zum Verkauf bestimmt und darf nicht zur Wahlwerbung politischer Parteien oder Gruppen eingesetzt werden.

Savjetnik za roditelje načinjen je u okviru JOBSTARTERA, jednog programa za davanje podrške iz sredstava Saveznog ministarstva za obrazovanje i istraživanje i iz Evropskih socijalnih fondova Evropske Unije. Taj program provodi Savezni institut za strukovno obrazovanje.

Savjetnik za roditelje je dostupan i na drugim jezicima, a može se dobiti besplatno sa stranice bmbf.de.

Ta se publikacija izdaje besplatno kao stručna informacija Saveznog ministarstva za obrazovanje i istraživanje. Ona nije namijenjena prodaji i ne smije se koristiti kao izborna propaganda političkih stranaka ili grupa.

